

4-4-25

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། གྲེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །

Then again Sage **Rig pa'i shes** (Rigpai Yeshi) said this words, "O great Sage, listen.

དཔུང་ལྡེའི་ལོག་གཞོན་ཐུར་མའི་དཔུང་མཚོག་ལ། ། རུང་དང་མི་རུང་ནད་གཞི་བརྟག་པ་དང་། ། ཆ་བྱད་དབྱིབས་དང་། །
གསང་ས་དབྱེ་བ་དང་། ། ཆོ་ག་བརྟེན་ཐབས་ལག་ཚུང་འཆེ་རྟགས་དང་། ། ལོག་གཞོན་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་བརྟུ་གཅིག་གོ། །

Surgical therapy, the most effective therapy of all, is the supreme amongst the five external therapies. It is explained under eleven sections: indications, contra-indications, analysis of disorders, shape of instruments, surgical points, classifications, body posture, techniques of application, judgement, signs of impending death, management of post-therapeutic complications and benefits.

ཐུར་མ་འཕལ་དུ་རུང་བའི་ནད་གཞི་ནི། ། རུང་དང་བད་ཀན་གང་བ་མ་ལྷ་སྐྱོན། ། དམུ་ཚུ་རྒྱངས་འབྱེམས་ཤ་བེམ་སྐྱངས་
པ་དང་། ། ལྷག་དང་ཚུ་སེར་རྟག་དང་ཚིགས་ཚུ་སོགས། ། གསོ་དཔུད་གཞན་བརྟུགས་པལ་ཆེར་ཐུར་མས་གསོ། །

Indications for applying surgical therapy include **rlung** disorders, cold **bad kan** disorders, **ma zhu**, **skran**, **dmu chu**, **rlangs 'khyims**, muscular swelling with numbness, blood disorders, **chu ser**, purulent wounds, joint effusion, etc. Surgical therapy can treat most of the disorders which other therapies have failed to cure.

རུང་ནད་མགོ་རྒྱང་སྤིང་རྒྱང་སྤོ་རྒྱང་དང་། ། མཚེན་མཚེར་ཕོ་མཁལ་རྒྱ་ལོང་མཁྲིས་པའི་རྒྱང་། ། ལྷ་ལ་པ་རུས་ཚིགས་རྒྱང་
ལྷགས་ཐུར་མས་གཞིལ། ། སྤིང་རྒྱང་སྤོ་བྱེད་ཚུ་སེར་བད་ལྡན་བཞི། །

Surgical therapy eliminates **rlung** disorders affecting the head, heart, lungs, liver, spleen, stomach, kidneys, small intestine, large intestine, gall bladder and vertebrae. It is particularly effective against four disorders of the heart associated with **rlung**, **chu ser**, **bad kan** and psychosis.

བད་ཀན་གང་བ་མེ་དྲོད་ཉམས་པ་དང་། ། ལྷན་དང་སྐྱགས་དྲེག་མགོ་ལ་བད་ཀན་རྒྱས། ། དོན་སྤོང་ཚིགས་ལ་བད་ཀན་
རྒྱས་པ་རྟམས། ། རྐྱེན་དཔུད་དྲོད་ཀྱིས་མ་སེལ་ཐུར་མས་གསོ། །

Cold **bad kan** disorders such as weak digestive heat, **bad kan lhen**, **bad kan lcags dreg**, increased **bad kan** in the head, the vital and vessel organs and the joints should be treated with surgical therapy if they are not cured by warm natured treatments.

མ་ལྷ་སྐྱོགས་མ་རང་སོར་ལུས་པ་དང་། ། བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་རྒྱས་པ་ཐུར་མས་བལྟ། །

Surgical therapy dissolves **ma zhu**, such as the remnants of unrefined food and excessive gastric mucus.

སྐྱེན་ནད་སློང་མཆིན་མཆེར་མཁལ་མ་དང་། །སློང་མཆིན་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེན་པ་མངལ། །རྩ་སྐྱེན་བཅུ་གཅིག་བད་རྒྱུང་
ལས་ལྷུང་བའི། །བྲང་བའི་སྐྱེན་ལ་ལྷུང་མ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །ཁྲག་མཁྲིས་ལས་ལྷུང་ཚ་བའི་སྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་། །བཙུགས་
བརྟུགས་ཚད་ཆོགས་སློངས་ནས་ལྷུང་མས་བཤེག

Surgical therapy is the most effective therapy against the eleven cold natured channel **skran**, caused by *bad kan* and *rlung* disorders, which appear on the lungs, heart, liver, spleen, kidneys, stomach, large intestine, gall bladder, small intestine, urinary bladder and uterus. Even the intractable hot natured **skran** of Blood and **mkhris pa** disorders can be disintegrated with surgical therapy after the subsidence of fever and *skran* becomes chronic.

དུལ་ལྷུང་གང་བའི་ཟག་ལྷུང་འབྱེམས་ལྷུང་གཙམ།

Surgical therapy drains dripping and accumulated **dmu chu** of a cold nature.

རྒྱངས་འབྱེམས་མགོ་ལ་བད་ཀན་རྒྱངས་འབྱེམས་དང་། །བྲང་ཁོག་སློང་དུ་བད་རྒྱུང་རྒྱངས་འབྱེམས་དང་། །སློང་སློང་ཕོ་
བར་རྒྱངས་འབྱེམས་ལྷུང་མས་གསང་། །

Surgical therapy depressurizes **rlangs 'khyims** of *bad kan* in the head and **rlangs 'khyims** of *bad kan* and **rlung** in the torso, lungs, heart and stomach.

ཤ་ལ་ལྷུང་སེར་བེམས་དང་སྐྱངས་པ་དང་། །མགོ་དང་བྲང་ཁོག་ཡན་ལག་ལྷུང་སེར་དང་། །རྩ་ག་ཁྲག་ལྷུང་སེར་ལས་
དབྱུང་བར་བྱ། །

Surgical therapy eliminates swelling and numbness of muscle tissues caused by **chu ser**, as well as accumulation of **chu ser**, pus and Blood on the head, torso and limbs.

མི་རུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དང་བྱིས་པ་དང་། །སྐྱེན་པའི་བསྐྱོད་བ་མི་ཉན་རྩེན་མ་འཛོམ། །མཆིན་མཆེར་སྐྱེན་ཟགས་ཚ་ལྷུང་ཚ་སྐྱེན་
རྒྱས། །སློང་སློང་སློང་དོན་སློང་འགྲམས་སམ་ཚ་རོ་ཡོད། །ཁྲག་མཁྲིས་ལས་ལྷུང་ཚ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །སློག་གནས་གནད་
སློང་ལྷུང་མ་སྐྱང་བར་བྱ། །

Contra-indications, when surgical therapy should be avoided, are for the extremely aged, in children, those disobedient to the physician, unavailability of treatment facilities, descended effusion from liver or spleen **skran**, increased effusion and **skran** from hot disorders, and for a dispersed condition or in the presence of remnant hot disorders in the vital and the vessel organs such as the heart. Surgical therapy should also be avoided on all hot disorders caused by Blood and **mkhris pa**, as well as on the vulnerable points.

ཚ་བྱང་དབྱིབས་ཚོད་མགར་བ་མཁམ་བརྒྱུངས་པའི། རྣམ་འདྲ་སློ་སློང་ཚོགས་པ་མཁམ་མར་བསྐྱབས། །སྤལ་མགོ་འདྲ་
 བ་མཚེན་མཚེན་རྒྱ་ལོང་ལ། །རྒྱ་གྲི་འདྲ་བས་ཡན་ལག་རྩུར་འབྱིན་བྱ། །མདུང་རྩེ་འདྲ་བས་ཡན་ལག་རྩུར་ལ་སྤྱུར། །མཚོ་
 གང་དབལ་ལྡན་སོ་བའི་རྩུར་འབྱིན་བྱ། །ལེབ་རྒྱ་ལ་ཡིས་མགོ་ལ་བཙག་པར་བྱ། །སྤྱབས་སྤྱར་སྤལ་མགོ་འདྲ་བས་སློང་རྒྱ་
 གཙམ་གྱིད་པའི་མཚུ་འདྲས་བྱང་ལོག་རྣག་གསང་དབྱེ། །སྤྱུག་ལས་དམུ་རྒྱ་གཙམ་ཅིང་རྒྱངས་འབྱིམས་གདོན། །ཟངས་
 སྤྱར་བྱ་སོ་འདྲ་བས་མིག་འགྲིབས་བསལ། །ཀྱུན་ཀྱང་མགོ་འོག་ལུས་ཤོང་སྤྱར་ཞབས་ལྡིག་ཤར་ལ་མཁམ་བ་སློང་སོར་དུག་
 པ་བྱ། །

Standard instruments made by a skilled blacksmith are as follows: **nas 'dra** which resembles the shape of a barley is used on the lungs, heart, joints and kidneys; **sbal mgo** which resembles a frog's head is used on the liver, spleen, small intestine and large intestine; **chu dri** which resembles a sharp blade is used for insertion directly into the limbs; **dbal lden** measuring one **mtho** is used for insertion directly into the stomach; **leb chu kha** is used for extracting disorders from the head; **sbaus thur sbal mgo**, a hollow instrument which resembles a frog's head is used to extract cardiac effusion; **byed po'i mchu 'dras** which resembles the beak of a sparrow is used to open passage to drain out pus from the torso; **smyug khas** which resembles the tip of a pen is used to drain **dmu chu** and depressive **rlangs 'khyims**; **zangs thur bra bo 'dra bas**, a copper instrument with a head similar to buckwheat, is used to remove cataract. All instruments should have a thin part below the tip to facilitate easy insertion, with a strong base and a thin, strong body measuring six fingerbreadths.

གསང་ས་སྤྱར་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །དོན་སློང་ལུལ་དང་རྩ་གནད་ཤེས་པ་ཡིས། །སློང་བྱེ་བྲག་གསང་ས་བསྟན་
 པའོ། །

The surgical points or passages are revealed through the following four points: understanding the position of the vital and the vessel organs, and the vulnerable points, as well as the general and specific surgical points.

དང་སོ་དོན་སློང་ལུལ་ས་མ་ཤེས་ན། །གང་ལ་ནད་ལྷགས་དབྱུང་གི་དམིགས་མི་བྱེད། །

First, not understanding the position of the vital and vessel organs will lead to inability in determining the actual location of disorders and the correct points for therapy.

རྩ་གནད་མ་ཤེས་དབྱུང་ལ་འཛོལ་མི་རུས། །སྤྱན་པའི་ལག་དག་སྤང་བྱིར་རྩ་གནད་གཅེས། །དེ་བྱིར་བྱང་ལོག་ལུལ་ཚོད་
 ཡིད་ལ་གཟུང། །

Understanding of vulnerable points is very important for avoiding malpractice of the physician due to lack of knowledge in the skill of avoiding the vulnerable points. Therefore, one must always bear in mind the surface markings of the vital and vessel organs.

གསང་ལ་དབྱེ་གསང་མེ་གསང་ཐུར་གསང་གསུམ། །

The three types of surgical points are aperture points, moxibustion points and surgical points.

རྣལ་ཞབས་རྒྱ་སེར་དབྱེ་གང་བྱང་ཁོག་གསལ། །

Aperture points of pus, blood and **chu ser** are found in the chapter on the treatment of torso injuries.

མེ་གསང་མེ་བཙའི་འབྲུ་བཤག་ནང་དུ་བསྟན། །

Moxibustion points are already revealed in the chapter on moxibustion.

ཐུར་མའི་གསང་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །

The two sections on surgical points are general and specific.

སྦྱི་གསང་ཡངས་དང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་། ། འདྲི་དང་ཤིན་ཏུ་དྲི་པ་རྣམ་པ་བཞི། །

The four types of general surgical points are spacious, extremely spacious, constricted and extremely constricted.

ཡངས་པའི་གསང་ལ་ཐུར་མ་གཡུལ་ཐབས་ཐུབ། །

The spacious surgical points provide easy maneuvering of the instrument.

ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་རྒྱ་གྲམ་ཐུབ་པ་ཡིན། །

The extremely spacious surgical points provide ample space for maneuvering the instrument in many directions.

དྲི་པ་གཉམ་ཐོག་གཉམ་བབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ། རང་གྱིས་གནད་གྱི་གོ་འཕྲོག་དེ་ལ་བྱ། །

The constricted surgical points are called vulnerable points invaded by the disorder, due to the presence of **gnyan** at these points.

ཤིན་ཏུ་དྲི་པ་གནད་གྱིས་ནད་གོ་ཕྱོགས། ། ཐུར་ལམ་གཞུས་ལ་བཙའ་ཞིང་བརྟེན་དགོས་པའོ། །

Extremely constricted points are at the site disorder invaded by the vulnerable points. Therefore, the passage of surgical therapy should be sought by inserting the instrument through careful maneuvering.

བྱེ་བྲག་སྒྲིང་ལ་གསང་ས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། རྩ་སྒྲིང་མཚོན་གང་བཅལ་བ་སྒྲིང་གི་སྟོང་། སྒྲིང་སྒྲོག་འདྲོམ་པའི་གསང་སྟེ་
སྒྲིང་རྒྱང་སེལ། རྩ་རྒྱབ་མཚོན་གང་སྒྲོག་ཅ་སྟེས་བྱེད་གསང་། སྒྲོག་ཅར་རྒྱང་དང་རྩ་སེར་འུགས་ལ་པན། ལྷུང་དུ་མཚོན་
གང་སྒྲིང་ཅེ་སྒྲིང་རྩ་གཙག་བྲང་དོས་མཚོན་གང་བཅལ་བ་སྒྲིང་གི་ལོགས། རྩ་སེར་བད་རྒྱང་རྒྱངས་པ་འབྱེམས་པའི་
གསང་། དེ་ནས་དཀར་ནག་མཚམས་སུ་མཚོན་གང་བཅལ། སྒྲོ་སྒྲིང་འདྲོམ་པའི་གསང་སྟེ་བྲང་རྒྱང་སེལ། ཚོགས་པ་
བདུན་པ་ལ་གསུམ་དེ་དང་འདྲ། །

Specifically, there are eleven heart points. Measuring one **mtshon** above the nipples are the locations for the upper heart. Applying surgical therapy to these points cures **rlung** disorders of the heart as these are the meeting points of the heart and the life channel. Measuring one **mtshon** behind the nipples are the life channel points for psychosis, and applying surgical therapy to these points treats **rlung** and **chu ser** disorders of the life channel. Measuring one **mtshon** below the nipples are the points of the apex of the heart, and these points are used to siphon pericardial effusion. Measuring one **mtshon** towards the sternum are the points for the wall of the heart, and these points are used to treat **chu ser** and **rlangs pa 'khyims** caused by **bad kan** and **rlung** disorders. Further measuring one **mtshon** towards the xiphisternal joint are the meeting points of the lungs and heart, and applying surgical therapy to these points cures cold and **rlung** disorders. The three horizontal points at the seventh vertebra can be used to achieve effect similar to those mentioned above.

སྒྲོག་ཅའི་གསང་ས་དུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུ་ལོ་དོས་བྱ་འདབ་བར་དུ་ནང་བཏོལ་བྱ། བྱ་རོག་མིག་ནས་བྱེད་མཚོན་
གང་བཅལ་བའི། རྩེབ་བར་གོང་འོག་གོ་ཚེན་གོ་རྒྱང་གསང་། སྒྲོ་སྒྲིང་ཅ་ར་ལུང་དང་རྩ་སེར་ལ། སྒྲོ་སྒྲིང་མཚོན་གསང་
སྟོང་དུ་རྒྱངས་པ་འབྱེམས། སྒྲིང་འུགས་སྟོང་ཁེངས་དབུགས་བཅེག་ནང་ལ་དབྱེ། །

Out of the tree horizontal points of the life channel at the sixth vertebra, the point up to the left transverse process is where surgical instrument should be inserted. The upper ribs, that are measured one **mtshon** outward from **bya rog mig**, are the points of **go chen**, and further measuring one **mtshon** to the lower ribs are the points of **go chung**. An additional point at the suprasternal notch make five points. These points are punctured in the presence of **rlangs pa 'khyims** in the upper part of the body, for experiencing a feeling of the heart being twisted, for pressure on the upper part of the body and for panting.

སྒྲོ་ལ་གསང་ས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོག་འདབ་རྩེབ་མའི་གོ་བར་རྩ་སེར་པ་གསུམ། སྒྲོ་ཡི་སྐང་ལ་སྐྱོན་འུགས་གསང་དུག་
ཡིན། མཚམས་འོག་རྩེབ་མའི་གོ་བར་རྩ་སེར་པ་གསུམ། སྒྲོ་བ་བྱ་འདབ་སྐྱོན་འུགས་གསང་དུག་ཡིན། བྲང་གི་རྩེབ་མའི་གོ་
བར་གཡས་གཡོན་བཞི། སྒྲོ་བ་བྱ་ལ་སྐྱོན་འུགས་གསང་བརྒྱད་ཡིན། སྒྲོ་ཡི་རྒྱབ་གསང་ཚོགས་པ་བཞི་ལྔ་གཉིས། ལ་
གསུམ་རྒྱང་དང་བད་ཀན་ནང་འུགས་གསང་། །

Out of the twenty-two points located on the lungs, the six points used to treat **skran** of the posterior lungs are located at the three intercostal spaces of the ribs on both sides that lie close to the shoulder blades. The six points used to treat **skran** of the lateral lungs are located at the three intercostal spaces of the ribs below the armpits on both sides. The eight points used to treat **skran** of the anterior lungs are located at the four intercostal spaces of the chest ribs, on both the right and the left sides. The two main points on the fourth and the fifth vertebrae, each having three horizontal points, are used to treat **rlung** and **bad kan** disorders of the lungs.

ཚོགས་པ་བརྒྱད་པ་མཚན་དྲིའི་གསང་ས་སྟེ། །ཚུ་སྐྱུག་པོ་མཚན་བྲང་ལ་མུར་མ་འཕང་། །

The eighth vertebra is the diaphragm point; surgical therapy is applied on this point as well as to the corresponding point of the chest, to treat acidic reflux and discomfort in the stomach and the liver.

མཚན་མཚར་གཉིས་ལ་གསང་ས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །འུ་མ་མུར་མཚན་དོ་བཅལ་མཚན་དྲིའི་མཚམས། །དེ་འོག་རྩེབ་མའི་གོ་བར་རྣམ་པ་གསུམ། །གཡས་ཀྱི་དང་པོ་པོ་མཚན་བར་གྱི་སྐྱོན། །བར་པ་མཚན་ཐེར་ཐ་མ་མཚན་གཤམ་སྐྱོན། །གཡོན་ངོས་མཚར་སྐྱོན་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་དགུ་དང་བཅུ་གཅིག་པ། །ཁ་གསུམ་རྒྱུད་དང་བད་ཀན་གང་བའི་གསང་། །

Out of the eight points used for the liver and the spleen, three points are located at the three intercostal spaces of the ribs below the border of the diaphragm, measuring two **mtshon** downward from the nipples. The first point at the right is used to treat **skran** between the stomach and the liver. The middle and the last points are used to treat **skran** on the liver and the lower lobe of the liver respectively. The same understanding should be implied for using the corresponding points on the left side to treat **skran** of the spleen. The two main points at the ninth and the eleventh vertebrae, each having three horizontal points, are used to treat **rlung**, **bad kan** and cold disorders of the liver and the spleen.

མཁལ་མའི་གསང་ས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། །ཚོགས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་གཡས་གཡོན་དུ། །མཚན་གང་བཅལ་བ་མཁལ་མའི་རྩ་ནག་སྟེ། །དེ་ནས་མཚན་གང་བཅལ་བ་མཁལ་འབྲས་གསང་། །དེ་ནས་མཚན་གང་བཅལ་བ་མཁལ་ཚེལ་གསང་། །གཞུག་གུ་རྒྱུད་ནས་སྐྱུག་པོ་ཆེ་ཡི་སྟེང་། །མཚན་གང་བཅལ་བ་དབྱི་ཡི་འཁོར་མིག་ཡིན། །མཁལ་འབྲས་སྟེང་ནས་བཅལ་བས་སོར་བཅུ་དུག །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་མཚན་འདེད་བྱས་དང་ལྔ། །བྱིན་བརྒྱའི་ཕྱི་སྐུལ་རྒྱ་ཐེར་འབབ་གསང་ཡིན། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མཁལ་མའི་གང་རྒྱུད་སེལ། །མཁལ་ཚེལ་མཁལ་འབྲས་སྟེང་དུ་མཁལ་སྐྱོན་འབབ། །གསང་དང་ནད་དམིགས་མཐུན་ན་མུར་མ་འཕང་། །

Out of the twenty-one kidney points, at a distance of one **mtshon** from the right and the left sides of the fourteenth vertebra, are the points of the renal blood vessels. Measuring further one **mtshon** from it are the points of kidneys and measuring one **mtson** from the kidney points are the points for the adrenal glands. Measuring one **mdzub** from the coccyx towards the gluteus or measuring sixteen **sor** downwards from the points for the kidneys are the points of the hip sockets. There are five points on each side that are located by measuring one **mtshon**

on all four sides from the center point. The calf and the outer side of the thigh are the points where **chu ser** descends. All these points are used to cure cold and **rlung** disorders of the kidneys. If the surgical point coincides with the disease point, surgical therapy can be applied for treating tumors formed on the kidneys and the adrenal glands.

ཕོ་བའི་འགྲུ་གསང་དགུ་ཅུར་འབྲེན་གཉིས། ཚིགས་པ་བརྩུ་གཉིས་པ་དང་གསང་བརྩུ་གཉིས། རྗེན་སྒྲིའི་སྒྲ་ནས་ཐུར་
དུ་མཚོན་གང་བཅལ། གཡས་གཡོན་མཚོན་གང་ལ་གསུམ་རྗེན་གསང་ཡིན། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ལ་གསུམ་སྐྱན་གསང་
ཡིན། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ལ་གསུམ་མི་ཉམས་གསང་། །ཕོ་དབུས་གཡས་གཡོན་མཚོན་དོ་ཅུར་འབྲེན་ནས། མཚོན་རྒྱས་
ཕོ་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐུར་མ་སྤང་། །སྐྱན་དང་ལོ་ལྷོ་ལག་ཚོད་རན་པར་བྱ། །

The stomach has twelve points which consist of nine prominent points, two direct points and one point on the twelfth vertebra. Measuring one **mtshon** downwards from the tip of the xiphoid process and then one **mtshon** further down from it towards the right and the left sides are the three horizontal points of **lhen gsang**. Measuring one **mtshon** below these points are the three horizontal points of **skran gsang** and further down, measuring one **mtshon** from these points, are the three horizontal points of **me nyam gsang**. The two direct points are measured two **mtshon** to the right and the right and the left sides from the center of the stomach. Surgery on the points located on the stomach should be avoided in the presence of liver enlargement. Since it can be mistaken for **skran**, the surgical instrument should be applied with great precision.

ཚིགས་པ་བརྩུ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་བྱ་སྤོད་གསང་། །སྐྱན་ལྷགས་གང་བས་བྱ་མི་ཆགས་ལ་ཕན། །

The thirteenth and the fifteenth vertebrae are the points of the uterus and are used to treat uterine **skran** and infertility due to cold disorders.

རྗེ་བའི་གཡས་གཡོན་མཚོན་གང་ལོང་གི་ཐེར། །ལོང་དུ་བད་རྒྱུད་གང་བ་ལྷགས་ལ་ཕན། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་མཚོན་
རེ་ལོང་སྐྱན་གསང་། །ཚིགས་པ་བརྩུ་དུག་པ་དང་གསང་ས་ལ། །

Measuring one **mtshon** towards the right and left sides of the naval are the two points of **long gi ther gsang**; there are used to treat infiltration of **bad kan**, **rlung** and cold disorders into a large intestine. One **mtshon** further from them towards the right and left sides, are the two points of **skran gsang**. A point on sixteenth vertebra makes a total of five points for the large intestine.

རྗེ་འོག་མཚོན་གང་ལ་གསུམ་རྒྱ་སྤོད་གསང་། །དེ་འོག་མཚོན་གང་ལ་གསུམ་རྒྱ་སྤོད་གསང་། །ཚིགས་པ་བརྩུ་བདུན་པ་
དང་བདུན་དུ་བཤད། །

A distance of one **mtshon** below the naval are the three horizontal points of **rgyu ltod gsang** and one **mtshon** below these points are the three horizontal points of **rgyu smad gsang**. A point on the seventeenth vertebra makes a total of seven points for the small intestine.

རྩུ་ལྟམ་ཐེར་དུ་དབྱེ་ཡི་ཁ་གཟར་ནས། ཚབ་གང་བཅལ་བ་སྤང་གི་དབྱེ་གསང་སྟེ། དེ་དང་ཚོགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
འབྲས་བུ་སྤངས། གང་བས་ཚུ་ཁ་སྟོ་སེལ་བར་བྱེད། །

Measuring one **chag** from the iliac crests towards the base of the lower abdomen are two aperture points of the lower abdomen. These points, and the point on the eighteenth vertebra, are used to treat testicular swelling as well as scanty and frequent urination due to cold disorders.

ཡན་ལག་ཚོགས་ཚེན་བཅུ་གཉིས་ཚུ་སེར་རྒྱས། ཚོགས་མིག་ཚུ་བའི་བར་ན་གསང་དམིགས་ཡོད། །རྩུ་ལ་གཏུག་དང་
རྩུ་འབྱེན་གང་འོས་དབྱད། །

The points used to treat **chu ser** accumulation in the twelve major joints of the limbs are located in between the ligaments of the joints. Careful determination should be made for the suitability of using the surgical instrument to reach the bone, or for direct insertion.

ལྷུ་མའི་དབྱེ་བ་ཚ་ལྷུ་གང་ལྷུ་གཉིས། །

The two types of surgical therapy are hot and cold.

ཚ་ལྷུ་གསུམ་སྟེ་ཚ་ལྷུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཚ་ལྷུ་གི་ནི་གང་ལྷུ་ཚ་ལྷུ་སྟེ། །

The three types of hot surgical therapy are using only heated surgical instrument after moxibustion, and using heated surgical instrument followed with moxibustion.

དང་པོ་ལྷུ་མ་བསྐྱེགས་ནས་དེག་པ་སྟེ། འབྲས་དང་སྟོག་པ་སྤྲོ་བ་རྟག་ལ་བྱ། གཉིས་པ་མེ་བཏབ་རྩིས་ལ་ལྷུ་རྒྱུད་
བཏེག་ཁེ་ཚོམ་བཅས་པའི་རྟག་གསང་འབྱེད་ལ་སྤྱད། གསུམ་པ་ལྷུ་བསྐྱེགས་སྟེང་དུ་མེ་འདེབས་པ། འབྲས་དང་སྟོག་
པ་མ་རྟག་སྤྲོ་ལ་བྱ། །

The first type of hot surgical therapy is applying heated surgical instrument to treat **'bras, lhog pa**, goiter and accumulated pus. The second type of hot surgical therapy is applying unheated instrument after moxibustion and poking the site where there is uncertain suppuration. The third type of hot surgical therapy is applying moxibustion after insertion of heated instrument to treat **'bras, lhog pa**, chronic wounds and **skran**.

གང་ལྷུ་གསུམ་སྟེ་གང་ལྷུ་རྒྱུད་པ་དང་། གང་ལྷུ་གི་ནི་ཚ་ལྷུ་གང་ལྷུ་སྟེ། །

The three types of cold surgical therapy are using only unheated instrument, using unheated instrument followed with moxibustion, and using unheated instrument followed with cold compresses.

དང་པོ་མུར་མ་རྒྱུ་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། །དུ་ཚུ་དབུག་དང་མིག་འགྲིབ་རྣམས་གསང་དབྱེ། །གཉིས་པ་མུར་ལུ་མེ་ཡིས་གདབ་པ་སྟེ། །རྣམས་ལ་འབྱེམས་དང་ཚོགས་ཚུ་ཕུག་ལ་སྦྱར། །གསུམ་པ་མུར་མ་གྲང་མོར་བཏབ་རྗེས་ལ། །འབྲུག་པ་རྩོ་གྲང་ཚུ་ཡིས་བཟུང་པ་སྟེ། །ཤ་བཅའ་ཚ་སྦྱངས་མགོ་ཡི་ཚུ་བཅག་དང་། །ཚ་སྦྱར་ཚ་རོ་རྩིང་པ་ཡོད་ལ་བཟུགས། །

The first type of cold surgical therapy is applying only unheated instrument for puncturing **dmu chu**, treating cataract and poking the site of pus formation. The second type of cold surgical therapy is applying unheated instrument followed with moxibustion to puncture the site of accumulated pus and joint effusion. The third type of cold surgical therapy is applying unheated instrument followed by ice and cold stone compresses, and sprinkling water. This is used to treat numbness and inflammation as well as to drain hydrocephalus. This is also effective against **skran** of hot disorders and the remnants of chronic hot disorders.

ཕལ་ཚེར་སྦྱོ་བ་གཅིག་བཏབ་མུར་མ་འཕང་། །དེ་ལུ་མེ་ཡིས་བསྐྱེག་པ་ཤིས་པ་ཡིན། །

Generally, it is recommended to apply surgical therapy after a moxibustion, followed with moxibustion at the same point.

ལུས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལང་མཉམ་སྟན་སྟེང་དུ། །སྦྱིལ་ཀྱང་བཅས་ལ་ལག་གཉིས་ཕུས་མོར་སྐྱར། །གཙུ་མེད་དྲང་པོར་འདུག་ལ་གཡོག་གིས་བསྐྱེན། །དེ་ལ་མདུན་རྒྱབ་མུར་མ་འཕང་བར་བྱ། །

The correct body posture for applying surgical therapy, on the front and the back, is not to sit crass-legged on a levelled mat both hands on the knees and the body assisted into an upright position without any movement.

པོ་མུར་བོས་རྗེས་རྒྱབ་ནས་ཕུས་མོས་བརྟེན། །བྱི་ཚུགས་མགྲིན་བཀུག་སྟེ་སྟོང་མུར་མ་འཕང་། །ལག་རྒྱུངས་ཀ་བ་ལ་བསྐྱེན་སྟོ་མུར་འཕང་། །དྲང་པོར་ལངས་ལ་དབྱེ་མིག་མུར་མ་འཕང་། །རྐང་པ་བརྒྱུང་ལ་ཕུས་མོའི་དུག་བསྐྱོར་འཕང་། །དེ་བཞིན་གསང་གསལ་ནད་ཕྲད་བརྟེན་ཚུལ་རྣམས། །གང་ལ་གང་བདེ་ཤིས་རབ་རིགས་ལ་དྲིས། །

Surgical therapy on the stomach should be applied, after a meal, having the back of the patient supported with the knees. Surgical therapy on the suprasternal notch should be applied with the patient sitting in dog position with the neck bent. Surgical therapy on the heart points should be applied with the patient's hands fully stretched and supported by a pillar at the back. Surgical therapy on the tip sockets should be applied with the patient standing straight. Surgical therapy on the six points of the knees should be applied with the patient's legs stretched out. Therefore, ascertaining the correct surgical points, the correct body posture and the accurate means of application should be suitably practiced by using one's intelligence.

བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །

The two techniques of applying surgical therapy are general and specific.

སྤྱིར་ནི་གཡམས་པས་སྤྱན་གང་མཚམས་ནས་བཟུང་། གཡམས་པའི་གྲང་མོས་གསང་དམིགས་གསལ་མཚན་ཏེ། དེ་རྗེས་
སྤྱར་རྐྱེན་ནས་བཟུང་བྲང་པོར་དབུལ། ལྷགས་ཕིགས་སྤྱན་རེ་སྤྱད་ཀྱིན་དལ་བྱ་ཡིས། ཤུ་རུས་ནང་དོལ་དོན་གྱི་ལག་ཚོད་
ལྷང་། ཡིད་དང་མཐེབ་ཚོད་ཕྱི་རྟགས་བསྐྱེན་ལ་འཕང་། ལག་ཚོད་སྤྱར་འཛིན་ལྷག་པ་སྤྱག་སྤང་ཡིན། ཤོ་རོག་གཅེར་
མཚོང་སྤྱར་ཚོད་བརྟགས་ལ་བཟུང་། ཡང་ན་དང་པོ་ལྷགས་ལ་ཀོ་འཐེན་བྱ། །

The general technique involves holding instrument at a distance of one *phun* from the tip with the right hand while locating the point with the help of the left middle finger or my first stretching the skin like extending fur. Thereafter, instrument should be inserted straight by holding it at the midsection. After incision of the skin, instrument should be gradually inserted, *phun* after *phun*, continuously into the body while judging the approach of muscle, bone and internal organs. Instrument should be applied in accordance with the physician's judgement, the correct penetration of instrument and use of the external signs. Judgement of instrument is uncertain like an owl encountering a man during the daytime. Just like the way a crow approaches after seeing meat, the instrument should be skillfully inserted.

བྱེ་བྲག་གཡུལ་ཐབས་འཕྲེད་གཟུས་རྩ་སྐབ་དང་། བོད་སྐོར་རྒྱ་གམ་རྩར་འབྲིན་རྣམ་པ་དུག བྱ་སྐོར་མ་ལ་མི་གཞོད་པ་
དང་བདུན། བྱ་སྐོར་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་བརྒྱད། །

The eight types of specific techniques are *g.yul thabs*, *'phred gcus*, *lta sgab*, *thod sgor*, *rgya gram*, *cur 'byin*, encircling the son to avoid harming the mother and encircling the mother to avoid harming the son.

དང་པོ་སྤྱར་མ་དྲང་ཐང་འཕང་བ་སྟེ། མགོ་དང་སྐལ་ཚོགས་རྒྱ་སྤང་གསང་ལ་བྱ། །

The first technique of *g.yu thabs* is applying instrument straight into the point. It is used on the points of the head, vertebrae and lower abdomen.

གཉིས་པ་སྤྱར་ཅེ་གཡམས་གཡོན་གཟུ་བ་སྟེ། མཚིན་མཚེར་མཁལ་མ་ལ་སོགས་པལ་ལ་ཤིས། །

The second technique of *'phred gcus* is twisting the tip of instrument to the right and the left. It is recommended for most organ points such as the liver, spleen and kidneys.

གསུམ་པ་སྤྱར་ཅེ་སྤྱར་བསྐྱེན་འཕང་བ་སྟེ། སྐྱེ་སྐྱོང་སྐྱེ་སྐྱོང་རྩན་གསང་གསུམ་ལ་སྤྱར། །

The third technique of *lta sgab* is inserting the tip of instrument downward. It is applies at the points of the suprasternal notch, the lungs, the heart and *lhen gsang*.

བཞི་པ་སྤྱར་ཅེ་གྱེན་ལ་བསྐྱེན་པ་སྟེ། མི་ཉམས་གསང་དང་མཚོད་རྒྱུད་རྣག་འཚོལ་སྤྱར། །

The fourth technique of *thod sgor* is inserting the tip of instrument upward. It is applied at the points of **me nyam gsang** and those of internal suppuration, and to ascertain areas of pus formation.

ལྷ་པ་མུར་ཚེ་ཕྱོགས་མཚམས་བསྐྱར་བ་སྟེ། །ཕོ་དབུས་སྐྱོན་དང་རྟག་འཚོལ་བ་ལ་སྦྱར། །

The fifth technique of *rgya gram* is inserting the tip of instrument in all directions. It is applied at the center point of the stomach i.e. **skran gsang**, as well as to ascertain areas of pus formation.

དབུག་པ་མུར་མ་རྩུར་འབྱེན་འཕང་བ་སྟེ། །ཕོ་ཐེར་མཚོ་མིག་བཟླ་ཡི་འོག་ཏུ་ཤིས། །

The sixth technique of *cur 'byin* is inserting the instrument directly. It is recommended for points of the stomach extremities, **mdzho mig**, and below the thighs.

བདུན་པ་བྱང་ཁོག་མུར་མ་འཕེན་པ་རྩམས། །དོན་དང་སྣོད་ལ་གཞོན་མེད་འཕང་ལ་བཤད། །

The seventh technique, encircling the son to avoid harming the mother, is using instrument inside the torso and avoiding harm to the vital and the vessel organs.

བརྒྱད་པ་གནད་དུ་ཞུགས་པའི་ནད་ལ་འཕང་། །དེ་ཡང་མིག་དང་སྟིང་ཚུ་མཚིན་སྐྱོན་དང་། །མཁའ་སྐྱོན་སྦྱི་ཕུར་རྟག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །

The eighth technique, encircling the mother to avoid harming the son, is applying surgical therapy on disorders which have descended to the vulnerable points. This is applied against cataracts, cardiac effusion, **skran** of the liver and the kidneys as well as for withdrawing pus from the interstitial membranes.

མུར་མའི་ལག་ཚོད་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །

The two types of judgements of hand for applying instrument are general and specific.

སྦྱི་ཡི་ལག་ཚོད་སྦྱགས་ལ་སྦྱ་བ་སྟེ། །ཤ་ལ་སྟེ་སྟེ་ཕྱོལ་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན། །རུས་ལ་ཕྱག་ན་སྦྱགས་ཀྱིས་བརྟུགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་རྩེབ་མའི་གོ་བར་བཅའ་ཏེ་དབུལ། །ནད་དུ་རྣོ་ནས་མུར་ཚེ་ཕྱོལ་གྱིས་འགོ། །ཡིད་ལ་མུར་མ་རྟེན་གྱིས་བརྟུགས་སྟམ་བྱེད། །ནད་པ་བཞིན་ཚོག་སྐད་དན་འཚོར་བ་གསུམ། །མུར་མ་ཚོད་དུ་སྦྱིབ་པའི་མན་ངག་ཡིན། །མི་བརྟུགས་ཕྱོལ་ཕྱོལ་འགོ་ན་བཏང་བས་ཚོག། །དོག་ཅིང་འཐེན་ཡང་སྦྱ་བཟོད་ཚོ་སྦྱངས་བཏང་། །སྦྱན་མི་བཟོད་ན་དེ་ལས་དབུལ་ཐབས་མེད། །

In the general judgement of instrument, the skin is hard when poked and is easy to penetrate the muscle tissues. When the instrument reaches the bone, being hard in nature, the instrument is stopped, and hence, it is necessary to carefully prod after finding the intercostal spaces between the ribs. The tip of the instrument easily penetrated once it is inside the body. The secret signs of an accurate instrument insertion can be judged with the presence of three factors: a feeling of instrument being stuck in between something, a change in patient's facial expression and the patient screaming with pain. The instrument can be continuously inserted if it goes in easily without obstruction. If the patient is tolerant even when there is an obstruction of the instrument and during its withdrawal, instrument can be reinserted after reassessment. In the case of an intolerant patient, there is no possibility of continuing further application.

བྱི་བྱ་དོན་ལ་ཉེན་ཤེས་པ་འབྲུག་ལྟུང་འདྲར་མིག་བརྗོད་ལྷུ་མ་མ་འཕར་བ་ཡིན། །གཞན་ནམས་དེས་ཚོག་སྤོང་ཚུ་བཅག་པ་ལ། །ལྷུ་རྩེ་འཕུལ་སྐྱམ་བྱེད་ན་སྤོང་ལྷགས་སྤེབ། །ཚུ་ལྷག་དབྱགས་བཟམ་སོར་གཅིག་སྤྱད་ལ་དབུལ། །སྤོག་ཚུ་ལྷུ་མའི་ལོགས་ལས་འཕར་བ་སྤེ། །སྤོ་ལ་སྐྱ་ལྷག་ཏུ་འོང་སྤོ་ཚུང་འོང། །མཚེན་མཚར་སྐྱུག་མེར་བྱེད་ལ་ཁ་ཚུ་སྤྱགས། །མཁལ་མ་ན་འོང་མཁལ་ཚུ་འབྲུལ་སྐྱམ་བྱེད། །དོན་ནམས་ཚུར་སྤོག་བྱ་ཚང་སྐྱུལ་ལྷགས་འད། །མཚེན་མཚར་མཁལ་མ་གསུམ་ལ་འབྲོས་སྤོག་མེད། །

Specifically, if the tip of the instrument approaches too close to the vital organs, the patient will manifest hallucinations, tremor, upward movement of the eyes and shaking of the instrument. Except in the case of cardiac effusion, this judgement can be applied to other vital organs. While dealing with cardiac effusion, if one feels instrument being pushed back, it is a sign of approaching the pericardial membrane. At that moment, while sprinkling water, the patient should be made to hold the breath and the instrument should be inserted one sor further. One can feel the pulse beating at the side of the instrument when it approaches the life channel. Snorting and slight coughing appear when instrument approaches the lungs. Nausea accompanied with uncontrollable salivation happens when instrument approaches the liver and the spleen. Pain in kidneys and tearing sensation of its channels appear when instrument approaches the kidneys. The vital organs, geneally, tend to get attracted towards the instrument in the same manner as a snake intrudes upon a nest. The three organs of the liver, spleen and kidneys neither evade nor attract towards the instrument.

སྤོད་ནམས་པར་འབྲོས་ཡོལ་བ་ཚུང་དེད་འད། །དལ་བྱས་འཕུལ་བས་རིམ་གྱིས་འབྲོས་པར་འགྱུར། །མཁྱོགས་ན་འབྲོས་ལོང་མེད་པར་སྤོད་ལ་འཕུག་ཤོ་བ་སྤྱི་ཡི་དར་ཤ་སྤྱགས་པ་དང་། །ཤོ་བའི་བར་ན་སྤོང་པ་སོར་གཅིག་ཡོད། །དེ་ནས་ཕོ་བའི་རྩར་སྤེབ་ཡིད་ཅོམ་སྤ། །སྐབས་འདྲིར་མཚེན་པའི་ཇ་ལོག་འབྱུང་བ་ཡིན། །ནང་དོལ་ནས་ནི་ཡངས་པར་སྤོལ་གྱིས་འབྲོ། །ཚུ་ལོང་པགས་པ་ཕེགས་ནས་བྱིལ་བྱིལ་འབྲོ། །སྤེབ་ན་སྐྱུག་ལོག་ན་འགྱུར་ཚ་འབྲབ་བྱེད། །

The vessel organs tend to evade instrument just as a curtain is blown away by the wind. Therefore, the instrument has to be applied slowly so that the vessel organs can move away effortlessly. If the instrument is applied too quickly, the vessel organs cannot escape and will stick to the instrument. Once the outer membrane of the stomach is pierced, there is one sor of empty space in between. Thereafter the channel of the stomach is approached and one is able

to feel a slight hardness. At this time, an enlarged liver can be pierced erroneously instead of stomach. Once the instrument enters the stomach, it moves freely without any obstruction. After the outer membranes of the small and large intestines are pierced, the instrument moves without any restraint. There will be a feeling of vomiting, discomfort and prickling sensation when the instrument approaches the organ.

སྒྲོན་དང་ཕྱད་ན་རེག་པ་སྲ་བ་ལ། །ཐད་ཀར་གཟེར་ཞིང་ཨ་ན་ཟེར་བ་འབྱུང་། །གསར་དུས་མཐའ་བསྐྱོར་རྟོང་ས་ནས་མ་
མང་གཏོད། །རྒྱ་དང་དམུ་ཚུ་རྒྱངས་འབྱིམས་དངོས་སུ་གསལ། །མགོ་དང་ཡན་ལག་ཚོགས་མིག་རུས་ལ་ཐུག་ །བུལ་
ཤའི་ཐུར་མ་ཚོད་དང་ལག་ཚོད་བསྟུན། །ཆག་གང་ནང་དོལ་འཕར་ནས་དབུལ་ཐབས་མེད། །ཡན་ལག་ཅུར་འབྱིན་
ཚོགས་པར་བུལ་ལ་གཏོད། །

When the instrument touches **skran**, the feeling is hard; there ia an instant painand the patient screams. The instrument should be applied around new tumors, and numerous incisions should be made on old tumors. The judgement of hand for pus, **dmu chu** and **rlangs 'khyims** can be easily established with an apparent discharge after poking it with the instrument. For cranial sutures and the joints of the limbs, the instrument should be inserted until it touches bone. For vertebral muscles, the instrument should be inserted with precise judgement of the hand. When the instrument starts shaking after inserting it one **chag** insidethe body, it cannot be applied further. For direct application of the instrument into the limbs, it should be inserted slowly with a minimal force.

འཆི་བའི་རྟགས་ལ་ནད་གཞི་སླེབ་པ་དང་། །གནད་ལ་ཉེ་དང་ཐོར་བུའི་རླུང་སླེས་གསུམ། །

The three signs of impending death are due to over-insertion, being too close to the vulnerable parts and developments of scsttered **rlung** disorders.

དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལག་ཚོད་སྐབས་སུ་བསྟུན། །བྱུང་པར་ཚ་གནད་སྐྱེད་དང་རབ་ཀྱིས་འོང་། །དེ་ཡང་ནད་པ་ཉིད་ལ་དྲིས་
བས་གསལ། །

The first two signs of impending death have been mentioned during the judgement of hand. Particularly, when the instrument touches vulnerable channels, tenderness as well as piercing pain follows which can be confirmed by the patient.

རླུང་སླེས་གཡལ་དང་དངངས་འདར་སྐྱུག་པར་བྱེད། །

Yawning, sighing, trembling and vomiting are the signs of mild rlung disorders.

ལོག་པ་ཚ་ལོག་གང་ལོག་རྣམ་པ་གཉིས། །

There are two types of management for post-therapeutic complications based on the presence of hot and cold disorders.

ཚ་ལོག་ལྷག་གསུམ་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཚ་བྱང་འབྲུལ་ལམ་སྐྱེན་ནད་ཚ་བར་ལོག་གྲང་ལོག་དཔུང་བྱས་རྗེས་ལ་
འབྱུང་བ་སྟེ། རོར་བུའི་རླུང་སྐྱེས་གསུམ་དང་བྱུག་པ་དང་། ལུས་ཚང་ལུས་ལྷན་བཅུད་བཞེན་རླུང་གསང་མནན། ལུས་
ལྷན་བཅུད་འབྲུགས་ཏེ་དུགས་ཀྱིས་བསྟོ། རྒྱ་སྐྱེན་རྩོལ་བས་སྣོད་འགྲིམས་བྱེར་སྐྱངས་ན། རྟེན་ལ་རྩོད་སྐྱེན་སྐྱོངས་
དང་སྐྱེམས་ཀྱིས་བཅོས། རྟེན་ལྷགས་བཅོས་ཐབས་རང་རང་སྐབས་ལྟར་བྱ། ལམ་ཚེར་བསིལ་དུགས་སྐྱར་བ་མཚོག་ཏུ་
བཟུགས། རྩོད་སྐྱེན་གནད་ལ་ཟེན་ན་མ་བཞིན་བཅོས། །

Complications of hot disorders occur, within two or three days after application of the therapy, due to misdiagnosis of hot and cold disorders or transformation of **skran** into hot disorders. Complications of cold disorders arise after the performance of therapeutic treatments. If a mild rlung disorder arises, it should be controlled with inhalation of **gsur** and performing oil massage. It also can be treated with the administration of **bur** (molasses), **chang**, bone soups and nutritious foods, followed by application of moxibustion on **rlung** points. When bleeding occurs from the incision due to overexposure to cold, compress therapy should be performed. If there is abdominal swelling resulting from the outburst of cysts, it should be treated appropriately with warm potent medicines, evacuative therapies and medicines for drying accumulated fluids. Signs and symptoms as well as treatments of these complications should be understood as per relevant chapters. However, a cold compresses is recommended for complications of surgical therapy in most cases. If the vulnerable parts of the vital and the vessel organs are injured with the instrument, it should be treated as a wound.

ལུས་མའི་ཕན་ཡོན་རླུང་ལ་གཞོན་པ་དང་། རྒང་བའི་རྩོད་སྐྱེད་སྐྱེན་བཤེག་མ་ལུ་འབྲུ། རླངས་པ་འབྲིམས་པ་གསང་
ཞིང་ཤ་བཅ་གསང་། རྟེན་ལྷག་རྒྱ་སྐྱེན་དུམ་རྒྱུ་ཕྱིར་ལ་འབྲིན། རྟེན་ལྷག་སྐྱར་མ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན། །

Benefits of applying surgical therapy include controlling of **rlung** disorders, generation of heat against cold disorders, disintegration of **skran** and digestion of undigested foods. It also releases **rlangs pa 'khyim**, treats numbness of the muscles and withdraws pus, blood, **chu ser** and **dmu chu**.

དང་པོ་ལུས་མའི་རུང་ཡུལ་མ་ཤེས་ན། དཔུང་གྱི་ལ་འདའ་མེ་ཤེས་ལུང་མེ་ཐོན། །

First, if one does not know the indications for surgical therapy, one will not know the actual parameters for its use and thus its unique healing benefits will not come out.

གཉིས་པ་མེ་རུང་སྐྱང་ཡུལ་མ་ཤེས་ན། ལུས་ལོག་བྱུང་ན་རང་སྐྱོངས་འབྱར་ལ་འོང་། །

Second, if one does not know the contra-indications for surgical therapy, which are to be avoided, one will face humiliation and derision following malpractice of the therapy.

གསུམ་པ་མའི་དབྱིབས་ཚད་མ་ལྡན་ན། །ལག་ཚོད་མི་སྐྱེ་དམན་ཐལ་སྐྱོན་གྱིས་པོག།

Third, if the shapes and sizes of the surgical instruments are not standard, proper hand judgement will not be established and will cause defects due to over or insufficient applications.

བཞི་པ་མའི་གསང་ས་མ་ཤེས་ན། །ལམ་འགགས་ནད་དང་དཔུང་དུ་ཕྱད་མི་བྱེད།།

Fourth, if one does not know the points of surgical therapy one will not be able to find the proper passage and hence the therapy will not approach the site of the disorder.

ལྔ་པ་མའི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་ན། །ནད་དང་དཔུང་དུ་འཛོལ་ཞིང་མུར་ལོག་འོང།།

Fifth, if one does not know the types of surgical therapy, complications will result due to wrong application of the therapy against the disorder.

དུག་པ་མའི་ཚོ་ག་མ་ཤེས་ན། །མུར་ལམ་འགགས་ནས་གནད་སྟེག་གནས་མི་སྐྱོལ།།

Sixth, if one does not know the correct body posture for the surgical therapy, the passage for the therapy will be blocked due to which the instrument may penetrate vulnerable sites instead of reaching the site of the disorder.

བདུན་པ་མའི་བརྟེན་ཐབས་མ་ཤེས་ན། །ནད་དང་མི་ཕྱད་གནད་ལས་འགྱོལ་མི་རུས།།

Seventh, if one does not know the technique of applying the surgical therapy, it will neither approach the site of disorder nor evade the vulnerable parts.

བརྒྱད་པ་མའི་ལག་ཚོད་མ་ཟེན་ན། །ཁ་ཐལ་སྐྱོན་པའི་ལག་དགས་ཕུང་བར་འགྱུར།།

Eighth, if one does not know the judgement of hand, there will be loss of life due to excessive penetration of surgical instrument by the physician's devil hand.

དགུ་པ་མའི་འཆི་རྟགས་མ་ཤེས་ན། །གསོ་ཤིའི་བྱ་ར་མེད་པས་ཚད་མི་སྐྱོལ།།

Ninth, if one does not know the signs of impending death, standard therapy will not be accomplished as there will be no basis to determine the impending death or the survival of the patient.

བརྩ་པ་མའི་ལོག་གཞོན་མ་ཤེས་ན། །གསོ་དབྱེད་ནད་པའི་སློག་གི་བསྐྱལ་མར་འགྱུར། །

Tenth, if one does not know the management of post surgical therapy complications, the therapy can be detrimental to the life of the patient.

བརྩ་གཅིག་མའི་པན་ཡོན་མ་ཤེས་ན། །དབྱེད་མཚོག་མའི་གདེངས་མེད་སློང་མི་བྱས། །

Eleventh, if one does not know the benefits of surgical therapy, which is one of the best therapies, one will not be able to employ it due to lack of confidence.

དེ་བརྗོད་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

The contrary of the above mentioned faults is said to be a benefit of surgical therapy.” Thus it was said.

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་དབྱེད་ཀྱི་ལོག་གཞོན་མའི་ལུང་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་པ་ལོ། །།

This is the twenty-fifth chapter on surgical therapy, the most effective external therapy, from the Secret Quintessential Instructions on the Eight Branches of the Ambrosia Essence Tantra.